

Szerkesztési Iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felölös szerkesztő: Somlai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 6 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 294. szám.

Hétfő, december 28.

Hivatalos jelentés általános harctéri helyzetünkről.

Budapest, december 27. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A főhadiszállásról jelentik:

■ Kárpátokban a helyzet nem változott.

Rimanova és Tuchow között megindított orosz offenzíva elől a Kárpátok és Galícia elővidékén erőinket kissé visszavontuk.

Tomasow vidékén a harc tovább folyik.

■ balkáni harcszintéren tart a nyugalom.

■ monarchia területe — Bosznia és Hercegovina jelentéktelen határrészeinek kivételével — ellenségtől mentes.

■ spizza—budnai keskeny földsíkot a montenegróiak már a háboru kezdetén megszállták.

Bocche di Cattaro ellen intézett támadásuk teljesen megheiusult. Ugy az ágyúik, valamint a határmagaslatokon elhelyezett francia lövegek, melyeket erdőink és hajóink tüzésége leküzdött, már hosszabb ideje kénytelenek voltak a tüzelést beszüntetni. Amint már ismeretes, a francia hajóhad részei szintén ismételtelen eredménytelenül lötték egyes parti erődömeinket. ■ hadi kikötőt tehát biztosan tartjuk.

Trebinjetől keletre gyengébb montenegrói osztagok hercegovinai határterületen vannak.

Végül a foca—visegrádi Drina vonaltól keletre szerb erők állanak, amelyek onnan offenzívánk alatt sem vonultak vissza.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német hivatalos jelentés a harctérről.

Budapest, december 27. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, dec. 27.

A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Flandriában semmi említésre méltó esemény nem történt. Angol hajók mutatkoztak ma reggel.

Alberttől északkeletre az ellenség hiábavaló támadást intézett Labouselle ellen, amelyre ma reggel csapataink sikeres ellentámadással feleltek.

A franciáknak a Meurlsson területen (az Argonneokban), Verduntól délkeletre ellenünk intézett támadásai tüzelésünkben összeomlottak.

Felső-Elszászban a franciáknak a thann—dammerskirchl vonaltól keletre levő állásaink ellen intézett összes támadásait visszavertük. Az első éjjeli órákban a franciák Thanntól keletre egy fontos magaslatot foglaltak el, de heves ellentámadásunk ismét visszaverte őket s a magaslat elvltázhatatlan birtokunkban maradt.

Kelet- és Nyugat-Poroszországban nincs semmi változás.

Lengyelországban a Bzura- és Ravka-szakaszon támadásaink lassan tovább haladnak.

Tomasowtól délkeletre a támadást sikeresen folytattuk.

Az oroszoknak déli irányban Inowlodz felé intézett támadásait az oroszok súlyos veszteségei mellett visszavertük.

HIREK.

— **A városi tisztújítás.** Ma délután 3 órakor tartja Nagybecskerek város képviselőtestülete a tisztújító közgyűlést a régi esküdtzéki teremben. A megüresedő állásokra a következők pályáztak:

A polgármesteri állásra: dr. Perisics Zoltán, dr. Hochstrasser Miklós.

A tanácsnoki állásokra: Halmos József, Pánics Dániel, dr. Deák Vidor és dr. Mirkov Iván.

Az adóügyi tanácsnoki állásra: Stefánovics János.

A főügyészi állásra: dr. Végh Lajos, dr. Chiroi Demeter.

A főmérnöki állásra: Szöllőssy Kálmán.

A főszámvevői állásra: Hausladen Mátyás.

Ügyvezető-orvosi állásra: dr. Menczer Izidor, dr. Kuszling János, dr. Magyar Károly.

II. oszt. orvosi állásra: dr. Magyar Károly.

Rendőrkapitányi állásra: dr. Deák Vidor, dr. Mirkov Iván.

Városi számvevői állásra: Havas Dániel, Zsenár Emil.

Pénztárnoki állásra: Filó Róbert.

Közgyám: Ignatovics Iván.

Alsószámvevői állásra: Naszke Károly, Jára József, Machalek Károly.

Pénztári ellenőri állásra: Naszke Károly, Marinkov János, Machalek Károly.

I. oszt. rend. fogalmazói állásra: Zalán Tibor, Machalek Károly.

Irattárnok: Zsenár Emil, Czvetkov Vazul, Schönherr Antal, Pakay János, Radanov Péter, Zavisich Iván, Machalek János.

Számtisztai állásra: Zsenár Emil, Meiczer János.

Kiadói állásra: Zsenár Emil, Graszl Ferenc, Radanov Péter, Zavisich Iván, Kecskeméty Péter, Machalek János, Illy Ferenc.

Rendőrtiszt: Wégling Szilárd, Zavisich Iván.

Írnok: Czvetkov Vazul, Pakay János, Hoffmann Ede.

Végrehajtói állásra: Pakay János.

— **Katonai kinevezések.** A király 1914. évi november elsejétől számítandó ranggal a 29 ik gyalogezredben kinevezte századosokká a tartalékban: lovag Kawinszky Gusztáv, Szávits Miklós, Guggenberger Lajos tart. főhadnagyokat; főhadnagyokká: Gyöngyössy János, Grosz János, Krepler Ottó, Nikolics Pál, Bernhardt Konrád, Rieszer József és Kornis Dávid tartalékos hadnagyokat.

— **A szabad liceum előadása.** A kulturegyesület nagybecskereki szabad liceumában tegnap délután Büchler Hugó az állami kiegészítő iskola vezetője tartott előadást a néplelekről a háborúban. Az előadó érdekesen fejtegette a néplelekből előtörő érzéseket, amelyeket a háború váltott ki s amelyek a nép érzéseinek legnemesebb értékeit hozták felszínre. Nagy figyelmet keltettek azok a tapasztalatai, amelyeket személyesen szerzett a fölvidéki tótság körében a háború kitörésekor s ezek a tapasztalatai is népünk kiváló lelkitulajdonosságait bizonyítják. A mély tartalmu szép előadást a közönség nagy érdeklődéssel hallgatta s végül meleg tapsokkal honorálta az előadót.

— **Az újévi üdvözlések megváltását fordítsuk hadijótékonyaságra.** A közeledő újév alkalmából szokásos nemescélú újévi üdvözlés megváltásokat az idén nem fordíthatjuk nemesebb célra, mint a hadijótékonyaság céljaira s azért ezeket az adományokat adjuk most a hadbavonultak hátramaradt családjainak.

Azok, kik az újévi üdvözlést a hadbavonultak visszaradott és segélyre szoruló családtagjainak juttatandó pénzüsszeggel óhajják megváltani, szíveskedjenek adományukat közvetlenül a Torontali Takaré- és Hitelbank vezérigazgatójához Steinitzer Géza kir. tanácsos urhoz beküldeni, ki gondoskodni fog a beérkező összegeknek a Hadsegélyző Bizottsághoz való eljuttatásáról.

A megváltásokat lapunk fogja nyilvánosan nyugtatni.

Itt mindjárt nyugtatjuk is az első újévi üdvözlési megváltást, amelynek fejében Szabadkay Igoác hertelendyfalvai közszégi jegyző 10 koronát küldött lapunkhoz hadijótékonyasági célra. Ugyancsak ő kívánatosnak tartaná, ha a vármegye jegyzői és segédjegyzői kara az idén az újévi üdvözlések megváltására szánt adományukat mind hadijótékonyasági célra juttatnák.

— **Eljegyzés.** Olajos Kálmán, a Torontálvármegyei Központi Hitelszövetkezet tisztviselője eljegyezte Szalaváry Ede áll. polg. iskolai tanár leányát, Böskét.

— **Az amerikaiak karácsonyi ajándékainak kiállítására elmarad, miután a tárgyakat sürgősen szét kell küldeni.**

— **Karácsonyest a zárda kórházában.** A karácsonyi st. kórházi ünnepélyek közül a zárdai tartalékkórház sebesültjeinek duplán jutott a karácsonyesti meglepetésekből s figyelemből, mivel dec. 24-én d. u. fél 4 órakor megjelent a kórház egyik nagytermében dr. Kardosné a Vöröskereszt intézmény képviseletében s átadta az egybegyűlt katonáknak az ajándékokat, minden ember számára 3 drb zsebkendő, továbbá az összeseknek 800 drb szivart s 1500 drb cigarettát. Ezután bevonultak a sebesültek a kórház legnagyobb termébe, ahol igen diszes közönség várta őket, köztük dr. Awender ezredorvos, kórházparancsnok, dr. Risztics főhadnagy, dr. Láng főhadnagy, Walter főhadnagy, Rossmann hadnagy, gyógyszerész, Kollarich mentőparancsnok. Az intézet főnöknőjét, Mária Angélica iskolanővért mint a ház főnöknőjét külön hölgydeputáció hívta meg az estére, hogy szenttanuja legyen annak az örömmel, mit áldozatkészsége — nem tekintve, sőt háttérbe helyezve az internátus létkérdését, amidőn az internátus összes helyiségeit átadta a kórház céljaira — szerzett a sebesülteknek s hogy mily áldozatot helyezett el a haza oltárára. Az ünnepet a kórház főorvosa, dr. Fialowski Béla lendületes szavai nyitották meg, ki átadta a vitézeknek a helybeli rk. Mária Kongregáció hölgyeinek lankadallan buzgólkodása s fáradozása árán fölállított karácsonyfát s az ajándékokat, minden embernek 1—1 pár jó meleg harisnyát s egy doboz cigarettát. Ezután dr. Kraiker segédorvos németül, Tobicsch segédorvos lengyelül, Petrovics segédorvos szerbül, Risztics főhadnagy románul üdvözölte a katonákat s festette az est jelentőségét. Majd egy sebesült vitéz egy Pastoralet játszott el hegedűn, a hölgyek pedig gyönyörű karácsonyi dalokat zengtek, végül maguk a sebesültek ajkáról is el-

hangzott: Menyből az angyal karácsonyi dal. Ezután rázendítették a sebesültek és közönség egyforma lelkesültséggel a Himnusz, minek végével az intézet főnöknője, Mária Angélica intézett lelkesült szavakat a katonákhoz, mire dr. Laczkovich Gyuláné, kir. kincst. főügyész neje, kinek jótékonyasága s bőkezősége kifogyhatatlan, a Kongregáció lelkes hölgyeinek élén dr. Csekmanek Rezsőnével, Partillanéval, Hunyadi Erzsébet, Várady Anna, Mettli Berta, Bartl Gizi, Fröhlich Lipótné, Szenesy Timi bevezette a sebesülteket a szobájukba, hol dusan megrakott asztalok várakoztak rájuk. A Kongregáció nemeslelkű hölgyeinek úgy saját adományozása, mint fáradozása, élénk gyűjtése folytán pompás, izletes vacsorában volt részük. Párolgó, illatos borleves nyitotta meg a menüt, melyet izletes sülték, finom sütemények s tészták, nagyszerű befőttök követtek. A sebesültek pompás étvágygyal láttak hozzá s vidám elégedett lélekkel tértek nyugalomra.

A Kongregáció hölgyei, a már említettek kivül Fialowski Irén, Laday Clemi, Neumann Vilma, kik a vacsoránál az ápolónőkkel versenyezve maguk szolgáltak föl, valamint a nagyszámú többi adakozók bőségesen tapasztalhatták, hogy az önzetlen, fáradozó odaadás s másokért való szorgoskodás milyen hálás örömet kelt. Az adományokat s az adakozók névsorát legközelebb közöljük.

— **Karácsonyfaünnepély Zsigmondfalván.** Zsigmondfalva község előljárósága az áll. óvoda helyiségében f. hó 22-én karácsonyfaünnepélyt rendezett a szegénysorsu hadbavonultak gyermekei számára, amely alkalommal 37 gyermeket ajándékoztak meg meleg téli ruhával. A szép ünnepségen az egész község közönsége részt vett s együtt örült az apróságokkal, akik egyben lelkesen szavalták a Talpra magyart.

— **Csak öt kilót!** A sajtó munkásai által létesített és fentartott „Sajtó Otthon hadikórházban“ kezelt sebesültek is vágyakozva gondolnak pesti betegosztjuk mellől a hazai disznótorokra. Lelkes vidéki családok, nemeslelkű honleányok, hozzátok fordulunk kérésünkkel. Ez évben ne a szomszédba küldjétek a kóstolót kolbászból, hurkából, szalonnából, tepertőből s más jófélékből, hanem a Sajtó Otthon hadikórháznak, Budapest, VII., Dohány-utca 76. szám alá. Ha kamaránk megtelik a ti jószágokból, úgy a mi sebesültjeinken kívül ellátjuk a többi kórházak sebesültjeit is. Köszönettel elfogadjunk öt kilós tojásszállományokat is és vadat bármilyen nagy számban és sulyban. Az Isten áldja meg a ti jó szíveteket s vezérelje diadalra a ti jóvoltotokból megerősödött vitéz katonáinkat. — Hazafias tisztelettel: A Sajtó-Otthon hadikórháza igazgatósága.

— **Eltűnt menekültek.** A háborus színtérről menekültek közül sokan eltűntek. Az eltűntek közül ujabban a következőket keresik:

1. Allerhand Norbert keresi a nejét, Allerhand Ernestinet és három gyermekét, kiknek előző lakhelye Trofanowka. 2. Antolak Poter keresi Antolak Malanka, született Borezka nevű nejét és Stefan, Michael nevű gyermekeit, kiknek előző lakhelye Beszki. 3. Gróf Baworowsky Georg császári és királyi kamarás, birodalmi tanácsai képviselő keresi Kleczek Emiliát és 3 gyermekét, kiknek előző lakhelye Podgorce. 4. Borkowski József ke-

resi a nejét, Borkowska Karolinet, kinek előző lakhelye Zbyszow. 5. Brenner Marie keresi a szüleit, Brenner Hermann földbérlet és nejét és hét testvérét, kiknek előző lakhelye Rzeszow. 6. Burg Berzion keresi a nejét, Burg Bronet, kinek előző lakhelye Unter-Stanetsie, az apósát, Biernbaum Feibischt, kinek előző lakhelye Kalinestie; Winter Jakob és Nervin Mórítz es. kir. törvényszéki irodatisztek, kiknek előző lakhelye Unter-Stanetsie. 7. Dubinski Piotr keresi az atyját, Dubinski Tedkot, az anyját, Xeniat és Ewa nevű nővérét. 8. Demkowicz Dobrzanski Izidor keresi a nejét, Dobrzanska Anielat és Josef, Wladimir, Marie nevű gyermekeit, kiknek előző lakhelye Przemysl. 9. Dzialo Stanislaus keresi az anyját Dzialo Sofiat és nejét, Dzialo Anna szül. Rotkowskyt, kiknek előző lakhelye Gordizach. 10. Edelstein Dávid keresi a szüleit, Edelstein Jakob és Rosat; a sógorát, Strum Friedrich pénzügyi fogalmazót, kiknek előző lakhelye Czernowitz. 11. Ewy Sigmund Richard keresi a sógorát, Stauffer Friedrichet, Sapieha herceg földbérletjét és nővérét, Stauffer Amaliet, kiknek előző lakhelye Polewskie, Ravaruska mellett. 12. Fleischer Izsák keresi a nejét, Fleischer Schiffrat és Mendel, Meilech, Hersch, Leib. Haja nevű gyermekeit, kiknek előző lakhelye Krzywa. 13. Fürth Ernestine keresi dr. Dembowska Anielat, a müncheni egyetem orvosnőjét, kinek előző lakhelye alighanem Krakau volt. 14. Gurfein Abraham keresi az atyját, Gurfein Moses Lazar kereskedőt, kinek előző lakhelye Samok; a nagynénjét, Hirth Jente kereskedő nejét, kinek előző lakhelye Stary Sambor. 15. Hruschanek Heinrich keresi a mostohatestvéreit, Schullak Ilko, Katarina és Tazikát, kiknek előző lakhelye Bonow. 16. Izyk Péter keresi az anyját, Izyk Mária született Michalskát; a nejét, Izyk Viktóriát és Kasimir nevű fiát, kiknek előző lakhelye Grodzisko. 17. Jamroz Johann keresi a szüleit, Jamrosy Josef és Anna földműveseket, kiknek előző lakhelye Zborowice. 18. Kich Maxim keresi a nejét, Kich Anna szül. Rybakot, kinek előző lakhelye Krusow. 19. Koszatka Péter keresi a szüleit, Koszatka Jan és Katharinat, továbbá testvéreit, Martint és Annát, kiknek előző lakhelye Kopki 26. sz. 20. Landau Regina keresi az anyját, Landau Esterat és leányát, 21. Lewicki Iwan munkás keresi a nejét, Lewicki Hansiat és Wasca, Michal, Marona, Raska, Ilko és Wasil nevű gyermekeit. 22. Malski Josef lakatos keresi az anyját Malska Annát, kinek előző lakhelye Lemberg és testvéreit, Antoniát és Stanislawat. Lehetséges, hogy az anyja a nevelt fiával, Markowski Józseffel, a lengyel vasutigazgatóság alkalmazottjával együtt menekült. 23. Moravski Nikola keresi Orosza Pawlot és Morawski Ambrozt. 24. Nimas József irnok keresi az anyját, Nimas Katharinát. 25. Pelénski Wladimierz keresi a nejét, Pelénska Juliát és Olga, Wladimir, Julia nevű gyermekeit. Utoljára Komornán látták őket. 26. Rojek Johann bányász keresi a szüleit, Rojek Ferencet és Annát, valamint a nejét, Rojek Mariet, született Holikot. 27. Rospond Karl fényképész keresi a nejét, Rospond Mariet és Eduard nevű fiát, kiknek előző lakhelyük Tarnow. 28. Rottenberg Brucha keresi a férjét, kivel rituális házasságot kötött, Senders Fränkt, másként Latint és gyermekeit, kiknek előző lakhelye Zydaczow. 29. A jelenleg Budapesten, Király-utca 14. szám alatt tartózkodó Silber Jakabné keresi a 33 éves férjét, Silber Jakabot, kinek előző lakhelye

Tarnobzsek. 30. Schenkler Adeli keresi a szüleit, Schenkler Moses fakereskedőt és Schenkler Etet. 31. Schlüsselberg Elias kereskedő keresi a szüleit, Schlüsselberg Sanelt és Ritzát, továbbá testvéreit, Schlüsselberg Taube, Rifka, Haskel, Chaim és Chonet, kiknek előző lakhelye Stryzow. 32. Skirka Jan keresi a nejét, Skirka Rosaliát és Wladimierz és Olga nevű gyermekeit, kiknek előző lakhelyük Przemysl. 33. Süsser Bernhard gimnáziumi tanuló keresi a szüleinél, Süsser Ludwignál alkalmazásban volt nevelőnőt, Wroblewska Mariet, kinek előző lakhelye Krakau, Wrzesinska 7. szám. 34. Sewczyk Gtegor keresi a nejét, Sewczyk Mária, kinek előző lakhelye Muzylovice. 35. Seweuk Wasil földműves keresi az atyját, Seweuk Oteksa földművest, valamint Seweuk Martha szül. Kowal nevű nejét és Oleska, Wasil, Krinko, Michal, Anna nevű gyermekeit, kiknek előző lakhelye Ladance. 36. Wojtowicz Johann keresi a szüleit, Wojtowicz Andreast és Pieronkát, fivéreit, Wojtowicz Basil és Pietrot, valamint Wojtowicz Anna nevű nejét, kiknek előző lakhelye Hubice. 37. Wasylina Michal munkás keresi az anyját, Wasylina Anasztazyát, született Zent, kinek előző lakhelye Dusowee. 38. Wagula Stanislaw keresi Gruszka Heinrich vasúti kalauzt. 39. Zarzycki Romuold es. kir. postakezelő keresi a nejét, Zarzycka Gisela és Irene, Eugenie nevű gyermekeit, kiknek előző lakhelyük Zolezow Rohatyn mellett. 41. Daniló Nilnecsuk Gvoman sebesült kórházban fekvő galicziai katona tett Teichot és Sruel nevű gyermekét, kiknek előző lakhelye Proszowa, Tarnopol mellett. 41. Daniló Nilnecsuk Gyumán sebesült kórházban fekvő galicziai katona keresi feleségét és 4 gyermekét, akik Galicziában esortkuvi járásban Saleslyé községben visszamaradtak.

—
 Akik az elhunytokról valami híradással lehetnek, jelentsék azt be a rendőrkapitányságnál.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt es küldtszéki épületben. Nyitva naponként regge 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjele” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beírások szintén ott eszközölhetnek.

Torontáli iparművész

—
 Jutányosan készít művészi díszlevelet, illusztrációt, könyvdíszeket, plakátokat, levélfeljeget, címkéket, reklám-cédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál” kiadóhivatalába intézendők. 425-x.92

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1914 szept. 7-től tov. rendelkezésig.

INDUL.		óra	perc
Nagybecskereki pályaudvarról.			
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		6:21	
Karlova—Szegedre délután		1:13	
Zombolya—Szeged—Budapestre délután		4:00	
Pancsovára délután		5:18	
Karlova—Szeged—Budapestre este		7:18	
Pancsovára délelőtt		8:10	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.			
Módos—Temesvárra reggel		3:33	
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2:26	
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11:55	
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5:25	
ÉRKEZIK.			
Nagybecskereki pályaudvarra.			
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt		6:49	
Budapest—Szeged—Karlováról délután		4:50	
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este		9:21	
Temesvár—Zombolyáról délelőtt		9:28	
Temesvár—Zombolyáról este		6:30	
Pancsováról délelőtt		8:38	
Pancsováról este		6:52	
Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.			
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9:34	
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4:10	
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt		8:28	

Hirdetések.

A nagyköcsei községi jegyzőségél egy adóügyekben jártas egyén

ideiglenesen azonnal alkalmazást nyer. Kezdőfizetés napi 3 korona, mely bevalás esetén felemeltetik.

Nagyköcse, 1914 december 21.

Szerelmy László,
jegyző.

1071-31

Keresek

cipésmunkásokat

jó fizetés mellett aljmunkákra, vidékről is, 20.000 pár bakancs elkészítésére.

Jelentkezni lehet

KÓNYA FERENC

ipartelepén Nagybecskerek, Bakics-utca.

1072-11

Makulaturapapír olcsó áron kapható

= e lap kiadóhivatalában. =

RÁMPÁS

dr. Strájer Gajos szőlőjéből

kapható

936-x.6

Zápolya-u. 1. a. a házmesternél

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Asztalos:

Szelentzky Pál, Árpád-utca.

Bádogos:Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.**Blatósítási ügyvédségek:**Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fng-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Rosenberg Salamon (Magyar Élet- és Járadék), Ferenc József-tér. Telefon 3-22.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonátér.**Borbély és fodrász:**Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.**Butorgyár:**

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.**Divatáruház:**Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.**Dobozgyár és műkönyvkötészet:**

Schneider János, Aradáci-ut.

Dragueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékezetészek:Mesznik R. Özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.**Fényképész:**

Orszay Lajos, Korona-utca.

Fűfiszabók:Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József Hunyadi-utca.**Foszműterem:**

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegekereskedés:Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.**Gépjavitó műhely:**Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.**Gőzfűrés:**Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.**Gyógyszertárak:**Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.**Hálógyár:**

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Fötér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműúru-, rövidárúüzlet:Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.**Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:**Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.**Könyvkötészet:**

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Kőművesek:Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.**Lakk-, kence-, és festékáruraktár:**

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:Bäuerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.**Mozigépek, berendezések:**

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyady-utca.

Női kész kosztüm és bluz:

Schwarz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.**Sirkóraktár és szobrászterem:**

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-u.**Szénkereskedés:**

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.**Téglagyár:**

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tüzifa-, épületfakereskedés:Annau örökösök, Korona-utca.
Geró Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.**Uridivatáruház:**

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.**Vendéglő, étterem:**Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasúti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátás, Otthon-söresarnok
Tóth és Noriszán, a nagyhid mellett.**Virágkereskedés és kertészet:**

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál“

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében